

**OBRAZLOŽENJE FINANCIJSKOG PLANA
HŽ INFRASTRUKTURE ZA 2020. GODINU I PROJEKCIJA PLANA ZA
2021. I 2022. GODINU**

UVOD

HŽ Infrastruktura je strateško društvo u vlasništvu Republike Hrvatske koje upravlja željezničkom infrastrukturom u Republici Hrvatskoj. Kao upravitelj željezničke infrastrukture, HŽ Infrastruktura je dužna osigurati siguran, pouzdan, nediskriminirajući, gospodarski učinkovit i razvojno održiv željeznički promet u skladu sa zakonskim propisima i ugovornim obvezama. Stoga, upravljanje željezničkom infrastrukturom kao djelatnost od javnog interesa obuhvaća:

- Organizaciju i regulaciju željezničkog prometa
- Osiguranje pristupa i korištenje željezničke infrastrukture svim željezničkim prijevoznicima koji ispunjavaju propisane uvjete
- Održavanje željezničke infrastrukture
- Izgradnju, dogradnju i obnovu kao i osuvremenjivanje željezničke infrastrukture sukladno Nacionalnom programu željezničke infrastrukture

HŽ Infrastruktura upravlja sa 2.605 kilometara pruge koje su kategorizirane na:

- Međunarodne pruge:
 - glavne pruge – 782 km (30% ukupne mreže na kojoj se odvija 75% ukupnog prometa)
 - ostale pruge – 678 km (26% ukupne mreže na kojoj se odvija 16% ukupnog prometa)
- Regionalne pruge – 626 km (24% ukupne mreže na kojoj se odvija 7% ukupnog prometa)
- Lokalne pruge – 519 km (20% ukupne mreže na kojoj se odvija 2% ukupnog prometa)

Osim pruga, željezničku infrastrukturu čine i ostali objekti u pružnom pojasu - 545 kolodvora i stajališta, 1.511 željezničko-cestovnih prijelaza te 540 mostova, 109 tunela i 3.877 propusta.

Poslovanje HŽ Infrastrukture odvija se sukladno strateškim dokumentima za razvoj željeznice, a određeno je Zakonom o željeznici, Zakonu o trgovačkim društvima i Izjavi o osnivanju društva, te drugim zakonskim i podzakonskim aktima vezanim uz djelatnost HŽ Infrastrukture.

Usvojenim Smjernicama ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2020.-2023. godine, HŽ Infrastruktura je trgovačko društvo koje je prema statističkoj metodologiji ESA 2010 uključeno u sektor središnje države. U tom kontekstu, sukladno Zakona o proračunu („Narodne novine“, broj 87/08, 136/12 i 15/15), te Pravilniku o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine, br. 26/10 i 120/13) i Pravilniku o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine, br. 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18), a temeljem Upute za izradu prijedloga Državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje 2020.-2022. godine, HŽ Infrastruktura u statusu izvanproračunskog korisnika izrađuje prijedlog Financijskog plana za razdoblje 2020.-2022. godine.

Prijedlog Financijskog plana HŽ Infrastrukture za 2020. godinu i projekcije za 2021. i 2022. godinu izrađen je na temelju procjene realizacije vlastitih prihoda od pružanja željezničkih usluga i ostalih prihoda, te sukladno odobrenim limitima kapitalnih i tekućih pomoći unutar općeg proračuna i temeljem prijenosa EU sredstava iz Državnog proračuna s razdjela Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, kao i zaduživanja za investicijske projekte.

PRIHODI

Planirani ukupni prihodi za 2020. godinu iznose 1.992.350.440 kuna od čega se 91,5% odnosi na tekuće i kapitalne pomoći iz proračuna, pomoći iz prijenosa EU sredstava i institucija i tijela EU, a 8,5% na prihode od imovine i prodaje roba i usluga.

Projicirani ukupni prihodi za 2021. godinu iznose 2.836.158.663 kuna i veći su za 42% odnosno za 843.808.223 kuna u odnosu na 2020. godinu. Predmetno povećanje rezultat je povećanja prihoda s osnove pomoći temeljem prijenosa EU sredstava za realizaciju projekata iz operativnog programa Konkurentnost i kohezija, te pomoći od institucija i tijela EU namijenjenih za realizaciju projekata koji se financiraju iz CEF programa.

Projekcija ukupnih prihoda za 2022. godinu iznosi 2.549.445.132 kn i većim dijelom odnose se na prihode s osnova pomoći temeljem prijenosa EU sredstava i pomoći od institucija i tijela EU namijenjenih za financiranje projekata u željezničku infrastrukturu.

Zakonom o željeznici („Narodne novine“, broj 32/19) utvrđeni su izvori sredstava za financiranje željezničke infrastrukture i za financiranje upravitelja željezničke infrastrukture. Sukladno tome, a istovremeno uvažavajući odobrene limite Državnog proračuna, planirani su prihodi poslovanja HŽ Infrastrukture.

U strukturi planiranih prihoda poslovanja za 2019. godinu prihodi kojima se financiraju izdaci za održavanje, obnovu, modernizaciju i izgradnju željezničke infrastrukture iznose 1.367.865.440 kn odnosno 68,7% ukupnih prihoda poslovanja, a ostvaruju se iz:

- Kapitalnih pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU u iznosu od 67.866.440 kn
- Tekućih i kapitalnih pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 594.742.000 kn
- Tekućih i kapitalnih pomoći iz općeg proračuna u iznosu od 705.257.000 kn od kojih su:
 - Trošarine – naknade u cijeni goriva u iznosu od 474.500.000 kn
 - Potpora u pripremi i provedbi projekata planiranih za sufinanciranje iz EU fondova u iznosu od 48.000.000 kn
 - Prilagodba željezničkih graničnih prijelaza za provedbu schengenske pravne stečevine u iznosu od 3.000.000 kn
 - Potpora u provedbi CEF projekata željezničkog sektora u iznosu od 78.192.000 kn
 - Nacionalna komponenta za projekte sufinancirane EU sredstvima u iznosu od 101.565.000 kn

Prihodi kojima se financiraju izdaci za upravljanje, organizaciju i regulaciju željezničkog prometa čine 31,3% ukupnih prihoda i iznose 626.388.077 kn, a ostvaruju se iz prihoda od imovine, prihoda od prodaje roba i usluga te tekućih pomoći iz općeg proračuna za upravljanje, organizaciju i regulaciju prometa i unapređenja strukturnih reformi željezničkog sektora.

Planirani prihodi od imovine za 2020. godinu iznose 21.615.000 kn, a najvećim dijelom odnose se na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine u ukupnom iznosu od 18.275.000 kn. Prihodi od financijske imovine planirani su u iznosu od 3.000.000 a čine ih prihodi od kamata na oročene depozite u iznosu od 500.000 kn i prihode od zateznih kamata u iznosu od 2.500.000 kn. Prihodi od kamata na oročene depozite primarno se odnose na oročena sredstva za posebne namjene tj. za investicijske projekte željezničke infrastrukture. Prihodi od imovine za 2021. i 2022. godinu projicirani su na nivou 2020. godine.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga za 2020. godinu planirani su u iznosu od 148.000.000 kn od čega se na prihode od prodaje proizvoda i robe odnosi 8.000.000 kn, a na prihode od pruženih usluga 140.000.000 kn. Prihodi od prodaje proizvoda i robe uglavnom se odnose na prodaju rabljenih čelične robe (tračnice, kolosiječni pribor i sl.) Prihodi od pruženih usluga najvećim dijelom sadržavaju prihode od pružanja željezničkih usluga, primarno od prihoda ostvarenog od minimalnog pristupnog paketa koji plaćaju operateri u željezničkom prometu.

Prihodi od prodaje usluga za 2021. projicirani su za 1,2 milijuna kuna više u odnosu na 2020. godine, dok su za 2022. godinu projicirani s rastom od 10% u odnosu na prethodnu godinu. Navedeno povećanje projicirano je temeljem očekivanog razvoja i rasta željezničkog prometa u Republici Hrvatskoj, posebno u segmentu teretnog prijevoza.

RASHODI

Ukupni planirani rashodi za 2019. godinu iznose 2.849.488.500 kn od koji se na rashode poslovanja odnosi 1.106.342.500 kn odnosno na rashode za nefinancijsku imovinu 1.743.146.000 kn. Projicirani ukupni rashodi za 2021. godinu veći su za 20,6% odnosno za 587.995.800 kn što je rezultat povećanja rashoda za nefinancijsku imovinu tj. izdataka za investicijske projekte u željezničku infrastrukturu. Projekcija ukupnih rashoda za 2022. godinu na nivou je planiranih rashoda za 2020. godinu odnosno niža je za 16,3% u odnosu na 2021. godinu.

Ukupni rashodi poslovanja za 2019. godinu planirani su u ukupnom iznosu od 1.106.342.500 kn, a za 2021. projicirani su u iznosu od 1.111.057.622 , te za 2022. godinu u iznosu od 1.142.398.996. Navedeno projicirano povećanje za 2021. godinu u ukupnom iznosu od 4.715.123 kn najvećim dijelom odnosi se na povećanje pozicije materijalnih rashoda na stavci materijala i sirovina u iznosu od 3.958.000 kn. Projicirano povećanje rashoda poslovanja za 2022. godinu u ukupnom iznosu od 31.341.373 kn uglavnom se odnosi se na projicirano povećanje pozicije rashoda za zaposlene u iznosu od 23.271.398 kn i povećanje pozicije materijalnih rashoda na stavci materijala i sirovina te usluga za tekuće i investicijsko održavanje u ukupnom iznosu od 7.640.000 kn.

U strukturi rashoda poslovanja 64,4% odnosi se na rashode za zaposlene koji uključuju i otpremnine za koje su osigurana sredstva iz kredita razvojnih banaka, zatim 34,8% na materijalne troškove poslovanja, te 0,4% za financijske rashode i 0,4% za ostale rashode poslovanja.

Planirani rashodi za nefinancijsku imovinu za 2019. godinu iznose 1.743.146.000 kn, za 2021. godinu projicirani su u iznosu od 2.326.426.677 kn što je 33,5% više u odnosu na 2020. godinu, te za 2022. godinu u iznosu od 1.734.436.136 kn. Kao što je već prethodno navedeno, projekciju rashoda za nefinancijsku imovinu za 2022. godinu potrebno je promatrati u kontekstu osiguranih izvora financiranja za razdoblje 2020.-2022. godine i neizvjesnosti u vezi početka izvođenja radova na investicijskim projektima.

RAČUN FINANCIRANJA

U računu financiranja planirano je zaduživanje za 2020. godinu, a nastavlja se i za 2021. i 2022. godinu. Planirano zaduživanje obuhvaća povlačenje tranši već postojećih kredita odobrenih u ranijim godinama, te novo zaduživanje koje kroz godine iznosi: za 2020. godinu 300.000.000 kn, za 2021. 400.000.000 kn i za 2022. godinu 400.000.000 kn.

Sukladno planu realizacije investicija u željezničku infrastrukturu i planu poslovanja, u 2020. godini planirano je povlačenje sredstava iz IBRD zajma u iznosu od 182.902.000 kn, povlačenje sredstava iz kredita OTP banke u iznosu od 123.972.000 kn, te povlačenje sredstava iz novog zaduženja od 300.000.000 kn. Nadalje, u 2021. godini planirano je povlačenje sredstava iz IBRD zajma u iznosu od 99.500.000 kn, povlačenje sredstava iz EBRD zajma u iznosu od 70.000.000 kn i povlačenje sredstava novog zaduživanja u iznosu od 401.310.000 kn. I u 2022. godini planirano je povlačenje sredstava iz IBRD zajma u iznosu od 16.716.000 kn i povlačenje sredstava novog zaduženja u iznosu od 399.010.000 kn.

Planirane otplate glavnice odnose se na otplate po kreditima od međunarodnih institucija temeljem IBRD i EBRD zajma.

POSEBNI DIO

1100 ADMINISTRATIVNO UPRAVLJANJE I OPREMANJE

A11000 ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE

U 2020. godini planirani rashodi za administraciju i upravljanje iznose 1.103.149.500 kn, a za 2021. godinu 1.108.191.550 kn, te za 2022. godinu 1.139.480.948 kn. Rashodi za administraciju i upravljanje obuhvaćaju poslovne rashode vezane za održavanje željezničke infrastrukture i za upravljanje, organizaciju i regulaciju željezničkog prometa.

Za 2020. godinu rashodi za zaposlene planirani su u iznosu od 712.747.500 kn od čega se na bruto plaće radnika odnosi 575.009.787 kn, na doprinose na plaću 101.537.713 kn te 36.200.000 kn na ostale rashode za zaposlene koji obuhvaćaju jednokratne dodatke na plaću temeljem Kolektivnog ugovora (regres za godišnji odmor, božićnica, dar djeci, jubilarne nagrade i sl) i otpremnine za koje je osigurano financiranje iz kredita međunarodnih banaka.

Materijalni rashodi za 2020. godinu planirani su u iznosu od 384.402.000 kn, a za 2021. i 2022. godinu projicirani su u blagom rastu primarno na pozicijama materijala i usluga za tekuće i investicijsko održavanje koje se uglavnom odnosi na održavanje željezničke infrastrukture.

K110000 OPREMANJE

Opremanje obuhvaća rashode za nabavku proizvedene dugotrajne imovine u ukupnom iznosu od 550.000 kn a odnosi se na nabavku uredskog namještaja i klimatizacijskih uređaja što će biti financirano iz ostvarenih vlastitih prihoda.

K110001 INFORMATIZACIJA

Informatizacija obuhvaća izdatke za nabavku informatičke opreme i programa, a odnosi se na nabavku osobnih računala i štampača te ostale informatičke opreme, izgradnju mrežne infrastrukture, dogradnju sigurnosti IP mreže, razvoj programa za upravljanje resursima i imovinom HŽ Infrastrukture, razvoj programa za upravljanje projektima, razvoj sustava

poslovne inteligencije (BI sustav), razvoj modela razmjene TAP TSI informacija između upravitelja željezničke infrastrukture i željezničkih operatera u funkciji informiranja putnika, razvoj programskog sustava za prikupljanje logova (SIEM) i nabavku opreme i software za primarni i pričuvni računski centar. Sredstva za navedene izdatke bit će osigurana iz vlastitih prihoda.

K110002 PRIJEVOZNA SREDSTVA

Rashodi za nabavku prijevoznih sredstava planirani su u 2021. godini u ukupnom iznosu od 70.000.000 kn i odnose se na nabavku prijevoznog sredstva za posebne namjene u željezničkom prometu. Sredstva su osigurana iz EBRD zajma.

K110003 POSLOVNE ZGRADE

Rashodi su projicirani za 2022. godinu, a odnose se na adaptaciju i klimatizacijski sustav dijela zgrada s radnim prostorijama.

1101 SERVISIRANJE UNUTARNJEG DUGA

A110001 ZAJMOVI OD INOZEMNIH BANAKA I OSTALIH FINANCIJSKIH INSTITUCIJA IZVAN JAVNOG SEKTORA

Servisiranje javnog duga odnosi se na izdatke vezane za isplatu kamata i glavnice po kreditima međunarodnih razvojnih banaka – IBRD i EBRD zajma.

1102 PROGRAMI INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI

K110004 PROJEKTI IZ PROGRAMA OBNOVE I MODERNIZACIJE PRUGA ZA MEĐUNARODNI PROMET

Rashodi za realizaciju projekata iz programa obnove i modernizacije pruga za međunarodni promet u 2020. godini planirani su u iznosu od 759.585.000 kn, a u 2021. u iznosu od 528.378.000 kn te u 2022. godini u iznosu od 231.136.000 kn. Taj program obuhvaća obnovu odnosno modernizaciju pruga na koridoru RH2 (Mediterranski koridor – bivši ogranak V.b koridora), na prometnom pravcu Oštarije/Ogulin - Knin - Split/Zadar/Šibenik, na koridoru RH3 (bivši ogranak V.c), koridoru RH1 (bivši X. koridor), te obnovu i modernizaciju ostalih pruga za međunarodni promet. Strateški projekti obuhvaćeni ovim programom su rekonstrukcija kolodvora Rijeka Brajdica, rekonstrukcija teretnog dijela kolodvora Rijeka, obnova dionice Savski Marof – Zagreb, te modernizacija i elektrifikacija pruge Vinkovci-Vukovar.

K110005 PROJEKTI IZ PROGRAMA OBNOVE I MODERNIZACIJE PRUGA ZA REGIONALNI PROMET

Rashodi za realizaciju projekata iz programa obnove i modernizacije pruga za regionalni promet za 2020. godinu planirani su u iznosu od 269.400.000 kn, a za 2021. projicirani su u visini od 87.100.000 kn, te za 2022. godinu u iznosu od 43.000.000 kn. Planirani rashodi odnose se na sanacije i obnove pružnih građevina i pruga od kojih ističemo Projekt obnove željezničke infrastrukture na pruzi R201 Zaprešić - Čakovec (dionica Varaždin - Čakovec) i

pruzi R202 Varaždin - Dalj (dionica Varaždin - Koprivnica - Virovitica) , te modernizaciju i elektrifikaciju dionice Zaprešić-Zabok, pruga Zaprešić – Čakovec.

K110006 PROJEKTI IZ PROGRAMA OBNOVE I MODERNIZACIJE PRUGA ZA LOKALNI PROMET

Rashodi za realizaciju projekata iz programa obnove i modernizacije pruga za lokalni promet planirani su u iznosu od 7.000.000 kn za 2020. godinu, te su za 2021. i 2022. projicirani u iznosu od 4.500.000 kn odnosno 6.500.000 za 2022. godinu. Planirani rashodi odnose se na radove u građevinskom infrastrukturnom podsustavu i financirat će se iz novih zaduženja.

K110007 PROGRAM OBNOVE I MODERNIZACIJE ŽELJEZNIČKOG ČVORIŠTA ZAGREB

Rashodi za realizaciju programa obnove i modernizacije željezničkog čvorišta Zagreb, a koji se odnose na obnovu pruga u čvoru Zagreb, planirani su za 2020. godinu u iznosu od 13.000.000 kn, te projicirani za 2021. godinu u iznosu od 3.000.000 kn i za 2022. godinu u iznosu od 10.000.000 kuna. Planirani rashodi financirat će se po godinama iz novih zaduženja.

K110008 PROGRAM AKTIVNOSTI U FUNKCIJI INFRASTRUKTURE I PROMETA NA MREŽI KAO CJELINE

Program aktivnosti u funkciji infrastrukture i prometa na mreži obuhvaća planirane projekte koji se odnose na željezničko cestovne prijelaze i pješačke prijelaze preko pruge, zaštitu okoliša, zamjene skretnica, izgradnju odnosno rekonstrukciju stajališta, rekonstrukcije rasvjete, kolodvorskih zgrada, signalno-sigurnosnih uređaja i sličnih projekata s ciljem unapređenja tehnologije. Isto tako u tom programu je projekt prilagodbe željezničkih graničnih prijelaza za provedbu schengenske pravne stečevine te priprema studijske, investicijske i tehničke dokumentacije.

Za 2020. godinu planirani su rashodi u iznosu od 157.460.000 kn, a za 2021. godinu projicirani su u iznosu od 269.533.000 kn i za 2022. godinu u iznosu od 183.538.000 kn. Planirani rashodi najvećim dijelom financirat će se iz novih zaduženja.

K110009 IZGRADNJA NOVIH PRUGA I KOLOSIJEKA

Projekti iz programa izgradnje novih pruga i kolosijeka financiraju se iz sredstava EU putem operativnog programa Konkurentnost i kohezija i iz Instrumenta za povezivanje Europe (CEF). Budući da se radi o velikim kapitalnim projektima čija realizacija traje po nekoliko godina, a uzimajući u obzir njihovu kompleksnost i proceduralne zahtjeve koje projekt treba udovoljiti prema EU i nacionalnoj regulativi, te neizvjesnost i dugotrajnost procesa javne nabave, kao i osigurana sredstva za realizaciju tih projekata, planirani su rashodi po godinama kako slijedi: 521.042.000 kn za 2020. godinu, 1.346.689.677 kn za 2021. godinu i 1.249.669.136 kn za 2022. godinu.

Planirani rashodi najvećim dijelom odnose se na realizaciju sljedećih projekata:

- Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka željezničke pruge na dionici Dugo Selo – Križevci, pruga DG - Botovo - Dugo Selo
- Rekonstrukcije postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka željezničke pruge na dionici Križevci – Koprivnica – Državna granica, pruga DG - Botovo - Dugo Selo

- Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka odnosno nove dvokolosiječne pruge na dijelovima dionice Hrvatski Leskovac – Karlovac